

מ ד י ב ת י ש ר א ל
הכנסת

ש.ל.

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס' 37

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ג', יד' באב תשל"ב - 5.8.52,
בשעה 12,30.

נוכחיה:
כ. א. זנב - היו"ר
ע. א. זכילוב
א. אלטמן
ד. בר-לב-האי
ז. ורהפטיג
י. קלינגוב
ה. רובין
א. אמורי

נעדרו:
י. הררי
ס. אונא
י. בדר
י. בר-יהודה
ר. בטלובי
א. דויטש
א. חביבי
ב. חת
י. כסה
ע. סימון
א. שוסטק
ס. קסיס
י. שפירא

סוזמנים:
א. ידן
ח. צדוק
ז. הנגבי
א. זילביגר
י. קרן-צבי

סדר היום: חוק בתים משותפים (בהתאם להחלטת הכנסת
סיום 28.7.52).

היו"ר ג. אונג'יה: אבי פורת את הישיבה.

אנו עוברים, לפי החלטת הכנסת, לדיון החסימה של חברת הכנסת עדה סימון. החסימה היא זו: בהגדרת הביטוי "חוכר לתקופה ארוכה" אחרי המלים "עשרים וחמש שנה ויותר" ייווספו המלים "לרבות בן הזוג או בת הזוג של החוכר".

ה'נ"ר ג. אזניה:

אני מציע שתהיה לנו תחלטה פה אחד - שאנו עומדים על כך שאין מקום להסתייגות זו - אם כי הסתייגותה של חברת הכנסת עדה סימון שמורה לה - אך זוהי דעת הרוב של חברי הוועדה.

אני מציע הצעת פסוק, והיא לקבל את ההסתייגות של חברת הכנסת סימון, ולהוסיף את הסלים "אלא אם הצהירו שני בני תזוג במשותף אחרת".

ח. צדוק:

הצעה זו, בסתי צורותיה, חורגת לחלוטין מהמטרה של חוק בתים משותפים. חוק זה מעמיד לרשות הציבור צורה חדשה של בעלות בדירות. איננו משנים שום דבר בעצם הבעלות; כלומר, אנו רוצים שהדירה תישאר בבעלות האדם שלו היתה שייכת הדירה לפני כן ותהיה שייכת לו גם להבא.

צורת הרישום תהיה לפי הצורה שנקבעה כאן.

לפי ההצעה המובאת לפנינו יוצא, שהחוק מעניק למיטחו סחצית שהדירה שלא היה לו חלק בה, ולכן, דעתי היא, שבחינה זו הצעה זו חורגת מהמטרת של הבתים המשותפים.

לעומת זאת, הצעה זו היא חלק מהבעיה שהיא רחבה יותר, והיא בעיית יחסי הסדר קנין משפחה. אני אומר את הצישה הזו שצריכה להיות איננו שהיא צורה של שותפות בקנין משפחה, אך מדוע לפתור בעיה זו בחוק הבתים המשותפים?

עלינו לזכור דבר שני: שחוק זה לא נוצר רק לטקרה של אדם יש דירה בבית משותף. יכול להיות שלאדם יש בית בן 4 דירות, ולפי החוק עליו להחזיק בבית זה לפי הבעלות החדשה, במקום שאדם זה יחזיק קוטג' כן יכול לקרות שביום מן הימים ירצה אדם זה למכור דירה אחת מארבעת הדירות הללו, הרי לפי חוק זה יצטרך לבקש מכת זוגתו את הסכמתה.

זאת ועוד, קבלן בונה בית משותף. לפני סכירת הדירות הוא רשם את הבית כבית משותף על שמו, ואחר-כך הוא מוכר את הדירות, האם אשת הקבלן תהיה שותפה לכל הדירות שבבית משותף זה?

לדעתי, הצורה הזו של החוק הטובאת בפנינו, היא צורת בעלות רציונלית. אני כשעמתי, מסוכנע שאם מוסיפים את התוספת הזו, חורגים ממטרת החוק בעורנו באיבו.

אם יוחלט לקבל את ההסתייגות הזו, אני מציע לממשלה לחזור ולדון מחדש בחוק זה, כי לדעתי חוק זה יישאר על פני ספר החוקים, אבל מבחינת מעשיות - הוא יישאר כאות מתה.

ד. בר-רב-האי:
אני מצטער שחברת הכנסת עדה סימון איננה כאן.

אשר לחלק המשפטי של החוק, אינני מוסיף שום דבר. כן אינני חושב שהפסדה הזו איננה ברתנת לנו ולא כלום בענין זה. כי על מה בנוי כל העניין? הוא בנוי על יסוד זה שיש צד חלש של משפחה, והוא האשה, אשר הבעל מנהל את הענינים והוא מקפח את האשה. אם האנחה הזו, לפי התוספת של אזניה, נכונה, הרי באותם המקרים שהוא רוצה, תהיה הצהרה כזאת.

ד. בר-רב-האי: אני מני מקבל את עמדתה של חברת הכנסת עדה סימון באופן עקרוני, וזו אני מקבל את הטענה שלך, סר צדוק, ולקבלן שיש לו 6 דירות בבית מסותף, בת זוגתו מקבל את הפחיתות בין הדירות הללו. בכל מקרה יש חלקים שונים. אולם, אתה, חבר הכנסת אזניה, כאשר אתה מוסיף את מושפת אלא את הצהירו אני בני הזוג במסותף אחרת, נדמה לי שהיא איננה טעימה את המטרה.

אני מוסיף ואומר שחוק הבתים המשותפים הוא אחד החוקים שהציבור סחכה לו כל כך, זהו חוק טוב, ולו מחכים הבנקים, האפוזיקאים ועוד, זהו חוק אשר שחר צריך להתגסט, ועלינו לגמור אותו לפני הפגרה של הכנסת.

י. מלינגוב: לדעתי, גמלה אי-הכנה בשעת הדיון על ההסתמיות הזו בכנסת וכשנתקבל דוב ספתיע בשעת ההצבעה. כנראה שאברי ספ"סולחברות הכנסת של טמא"י יש הרושם שאם החוק הזה אשר ברובו סיועד לשיכונים עובדים, הרי רצוי להבטיח לשיכונים אלה לפת לפי חקו המקובל, להכטיח את זכויות האשה. ערך החוק הזה כפי שהוא ערוך ומוצע לפנינו הוא דוקא לא לשיכונים עובדים, כי אם לשיכונים הפרטיים. מדוע? סמני ששיכונים העובדים הם בלאו הרי הנט שיכונים קואופרטיביים, והאגודה הקואופרטיבית חזו היא הסמתיבה או רוצה להכתיב את החקנות. אעלה לדוגמה את קקיי-ת-חיים סבחיפה. כקריה זו קיימת חברה אחת הנקראת חברת קריה א', ועד היום לא ידוע ייגור חסישהעוסד כראש חברה זו.

לדעתי, רעיון זה הנו רעיון כריא לגבי שיכונים העובדים. הכוונה העיקרית של החוק הזה הוא לסדר את העניינים דוקא בשיכונים הפרטיים, מה שלדעתי אי-אפשר באופן חוקי לכפות את הדבר הזה, מסום שבני הזוג רשאים להסכים לכך או לא להסכים.

לפיכך, חושבני סנכון אשר פה סר צדוק, כי כאם חוק זה יתקבל, הרי לא יהיה לו כל ערך של סמס במציאות ולא יהיה כדאי להתקינו.

אני חוזר ואומר כי חוק זה סיוסד על אי-הכנה, וכל אלה הנאמנים לרעיון שוויון זכויות לאשה חושבים בזה להגן על האשה.

א. אלטמן: לדעתי, כאן ישנם עני דברים אשר הם לגמרי לא לענין. האחד, מהי הטגמה העיקרית של החוק הזה? בהתאם לחוק זה, ניתנת האפשרות לאנשים לסדר את ענייניהם הם באופן חופסי. מה שלדעתי לא כן הדבר, חוק זה בא להקל על הציבור ולא להסדיר עניינים בין בני הזוג. הכוונה טבהצעת חוק זו להביא את העניינים של שוויון זכויות לנשים עד לידי אבסורדוס, כי אם דוצים לכפות חוק זה על הציבור, הרי לדעתי, חוק זה לא יוצא לפועל. במסטר כסלנו, אין להכריח סישהו לעשות דבר שאיננו רוצה יעשות, לא ייתכן ואף לא נכון הוא להכריח את האשה שתדוסם את הבכס על סם הבעל, או החיפך. לכן אין סום מקום להצעה זו והיא אניגוד לרעיון שוויון האשה.

ב. בננין: ברצוני לחזור על מה סאסדתי בהזדסנויות שונות, כי אני רואה חובה לעצמי להביא לידיעת החברים כי סיעת ספ"ס החליטה לתמוך בהסתמיותה של חברת הכנסת עדה סימון, אם כי אני כסלעצמי, אצביע לפי רוחי, באם הסתייגות זו תוכא להצבעה.

א. ידין:
נראה לי, כי דוג החברים מתנגדים להצעה
זו, ובקשר לכך ברצוני לומר, כי זכרון
הוא שאין מקום להצעה זו בחוק הזה, ואף איננו מתאים לכאן.

בכדי להראות איך צריך להיות חומר
לדיווח במליאה, הרי התשובה היא זו: אילו היו מסלימים עם זה
מסכמים את ההצעה הזו לחוק, הרי עצם ההצעה איננה יכולה להיות
הצעה שתקבלת על חרעת מפילן לגבי אלה הדוגמים לעשות צעד ראשון
בכיוון זה.

חבר הכנסת זילשניג אמר כי באם נמצאים
קשיים בביצוע החוק, אז נבקשה, שנוסיף מעיפים, אולם, הצעה זו
נראית לי כבלתי-מסשית ובלתי-טעונית. כי מאידך נראה לי, שכל אחד
מבני חזון אשר ירצה לטכנן את חלקו בדירה, הרי יוכל לטכנן חצי דירה
מבלי לקבל את הסכמת השני. דבר זה ירבה את הערובות ויהיה ללא
אפשרי לבצע את החוק.

ח' י. ג. אזולת:
אני מבין שהשיקולים שהובאו כאן הם
דוגמים למדי, אולם לא שוכנעתי מהם.
אני מבקש להצביע באופן פורמלי, את ההצעה כפי שנסחת אותה;
כמו כן להצביע את הסתייגותה של חברת הכנסת עדה טיסון, האומרת:
"ואם היה בעל הדירה, או החוכר לתקופה ארוכה, נשוי, תירשם הדירה
כאילו היתה בבעלות, או בחכירה לתקופה ארוכה, הכל לפי הענין, של
שני בני חזון בחלקים בלתי מסוימים שונים."

ה צ ב ה

כל החברים הנזכרים מתנגדים
להסתייגותה של חברת הכנסת
עדה טיסון (הועלת קישור)
12

לחברת הכנסת עדה טיסון לטעין 12.

ח' י. ג. אזולת:

עתה אנכי מעט את הצעת, להוסיף בטעין זה
את המלים הבאות: "אלא אם הצהירו שני

בני חזון במשותף אחדת".

אני מציע לך להוסיף את המלים "אלא"
ז' אחת".

א. ידין:

ה צ ב ה

דוג החברים הנזכרים נגד הצעתו
של חבר הכנסת ב. אזולת.

לחבר הכנסת ב. אזולת.

ח' י. ג. אזולת:

הישיבה ננעלה בשעה 15, 13.